

AFET EKONOMİSİ: GENEL BİR DEĞERLENDİRME

Prof. Dr. Besim Bülent BALI*

ÖZET

Afet ekonomisinin değerlendirilmesinde iktisat teorileri, özellikle neo-iktisat teorilerinin bakış açısını ortaya koymak önemlidir. Bu değerlendirme bizi belirli bir vakada kar-zarar hesabının ön plana çıktığı “iktisadi insan” mantığına ulaştırır. Nitekim ünlü iktisat teorisye Gary Becker, “iktisat teorilerinin” hayatın bütün alanına teşmil edilebileceğini ifade etmektedir. Becker’in bu önermesi çerçevesinde, iktisat teorilerinden, afet ekonomisinin analizi yararlanılması mümkündür.

Bu bağlamda afet ekonomisi değerlendirilirken doğal afet belirli sınıflandırmalara tabi tutulmaktadır. Afetin niceliği (büyük-orta-küçük), içsel ya da dışsal oluşu, kaynağı (jeofiziksel, meteorolojik, hidrolojik, iklimsel), yarattığı zararın ülke ekonomisine etkisi gibi unsurlar hesaba katılmaktadır.

Afetin maliyetinin hesaplanmasında ise, belirli bir afetin yarattığı zararlar üç ana kategoriye ayrılmaktadır; doğrudan zarar, dolaylı zarar ve ikincil zararlar.

Mesele doğal afetlerden kaynaklı zararlar olduğunda, bu zararların makroekonomik etkileri; kısa dönem, orta dönem ve uzun dönem olmak üzere iç çerçevede analiz edilmekte olup makroekonomik etkileri belirleyen faktörler sırasıyla; doğal afetin

* Marmara Üniversitesi

türü, ekonominin genel yapısı, ülkenin coğrafi büyüklüğü, ülkenin gelişmişlik derecesi ve halihazırdaki ekonomik araçlardır.

DISASTER ECONOMY: A GENERAL EVALUATION

Prof. Dr. Besim Bülent BALI*

ABSTRACT

In the evaluation of disaster economics, it is important to reveal the perspective of economic theories, especially neo-economic theories. This assessment leads us to the logic of "economic people" in which the profit-loss account comes to the fore in a particular case. As a matter of fact, the famous economic theorist Gary Becker states that "economic theories" can be extended to the whole sphere of life. Within the framework of Becker's proposition, it is possible to benefit from economic theories, analysis of disaster economics.

In this context, natural disasters are subjected to certain classifications while evaluating the disaster economy. Factors such as the quantity (large-medium-small) of the disaster, its internal or external nature, its source (geophysical, meteorological,

* Marmara University

hydrological, climatic), and the impact of its damage on the country's economy are taken into account.

In calculating the cost of a disaster, the damages caused by a particular disaster are divided into three main categories; direct damage, indirect damage and secondary damages.

When the issue is the damages caused by natural disasters, the macroeconomic effects of these damages; are analyzed within the internal framework as short term, medium term and long term. The factors determining the macroeconomic effects are respectively; The type of natural disaster, the general structure of the economy, the geographical size of the country, the degree of development of the country and the current economic tools.

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ